

2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

Кафедра документознавства та інформаційної діяльності

Директор інституту гуманітарної
підготовки та державного управління

Дзвінчук Д. І.

«04» вересня 2021 року

ПАТЕНТОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва)

спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(шифр і назва)

спеціалізація* _____
(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма Документознавство та інформаційна діяльність
(назва)

вид дисципліни вибіркова обов'язкова
обов'язкова /вибіркова

Івано-Франківськ – 2021 рік

* за умови затвердження вченою радою ІФНТУНГ

Робоча програма дисципліни «Патентознавство» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Документознавство та інформаційна діяльність» на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю «029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Розробник:

доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності, к. н. із соц. комунікацій, доцент

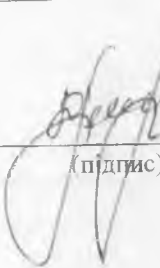

(підпис)

Л.І. Демчина
(ініціали та прізвище)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри документознавства та інформаційної діяльності

Протокол від «30» серпня 2021 року № 1.

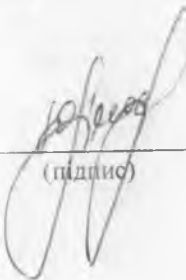
В.о. завідувача кафедри документознавства та інформаційної діяльності

(підпис)

Ю. Л. Романишин
(ініціали та прізвище)

Узгоджено:

В.о. завідувача випускової кафедри документознавства та інформаційної діяльності

(підпис)

Ю. Л. Романишин
(ініціали та прізвище)

Гарант ОПІ

(підпис)

Т. Д. Ганцюк

1. Опис навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Патентознавство» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця

1. Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Патентознавство»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 7		Семестр	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	10	36	10		
лекційні заняття	18	4	18	4		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	6	18	6		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	80	54	80		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18	44	18	44		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	28	28	28	28		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	8	8	8	8		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до	-	-	-	-		

екзамену						
Форма семестрового контролю	Диф. залік	Диф. залік	Диф. залік	Диф. залік		

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни - набуття фахівцями компетенцій щодо сутності спеціальних документів; показати їх відмінність від інших, що обумовлюється юридичним характером цих документів, сформулювати практичні навички щодо патентного пошуку, складання заявки на отримання патенту та свідоцтва, оформлення винаходу (корисної моделі).

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі результати **навчання** через знання, уміння та навички:

- **знання** із законодавства в галузі інтелектуальної власності, особливостей об'єктів винаходу (корисної моделі), критерії патентоздатності винаходу (корисної моделі), особливостей промислового зразка, як здійснюється експертиза заявки на промисловий зразок, видача патенту на промисловий зразок, особливостей знаку для товарів і послуг, реєстрацію знаку для товарів і послуг, як здійснюється експертиза заявки на знак для товарів і послуг, види ліцензій, основні поняття оформлення ліцензій, оформлення ноу-хау та раціоналізаторських пропозицій, характер та види інформації яка міститься в офіційних патентних бюлетенях щодо об'єктів промислової власності, діяльність міжнародної організації ВОІВ з стандартизації в галузі охорони промислової власності, світовий патентний фонд, його склад та характеристика, патентний фонд України, сучасний стан, перспективи розвитку;

- **уміння** застосовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічної документації та творчої продукції, проводити патентні дослідження в певній галузі техніки та оформляти заявку на винахід або інший об'єкт промислової власності, використовувати патентну інформацію та документацію при науково-дослідних, проектно-конструкторських, проектно-технологічних розробках;

- **навички** роботи з нормативно-правовими документами, патентною документацією при оформленні матеріалів заявок на об'єкти промислової власності (винахід, корисну модель, промисловий зразок, знак для товарів та послуг), а також при укладанні ліцензійного договору на передання права або використання об'єкта права промислової власності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України: загальних:**

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахових:

ФК 1 Здатність забезпечувати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах;

ФК 6 Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

ФК 14 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

ПК 5. Володіти культурою мислення, вміти узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням.

ПК 6. Знати та розуміти законодавчі та галузеві нормативні документи.

ПК 7. Застосовувати знання і розуміння для ідентифікації, формулювання і вирішення завдань в інформаційних та документаційних системах.

ПК 12. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди.

ПК 14. Оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

ПК 16. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

ПК 18. Приймати відповідальність на себе, забезпечувати ефективну співпрацю в команді.

ПК 19. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Модулі, змістовні модулі, навчальні елементи	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ підрозділ
М 1	Патентознавство	18	4		
ЗМ 1	Система інтелектуальної власності	12		1, 2	
T 1.1	Поняття про систему інтелектуальної власності Основні положення авторського права та суміжних прав. Промислова власність як частина інтелектуальної власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Стан промислової власності в Україні.	2		1, 2	1,4
T 1.2	Правова охорона винаходів (корисних моделей.) Об'єкти винаходу (корисної моделі) та ознаки, що застосовуються для його характеристики. Подання заявки на групу винаходів. Умови патентоздатності винаходу (корисної моделі).	2		1, 2	6
T 1.3	Оформлення заявки на винахід (корисну модель). Опис винаходу (корисної моделі). Формула винаходу. Реферат винаходу	2		1, 2	7
T 1.4	Правова охорона промислових зразків. Особливості промислового зразка. Оформлення заявки на промисловий зразок. Структура опису промислового зразка. Експертиза заявки на промисловий зразок.	2		1, 2	8
T 1.5	Правова охорона знаків для товарів і послуг. Особливості знаків для товарів і послуг. Заявка на реєстрацію знаку для товарів і послуг. Експертиза заявки на знак для товарів і послуг.	2		1, 2	9
T 1.6	Ліцензування і передача технологій. Форми реалізації технології. Основні поняття та види ліцензій. Оформлення ліцензій. Оформлення «ноу-ха» і раціоналізаторських пропозицій	2		1, 2	14
ЗМ2	Система патентної інформації.	6			
T 2.1	Патентна інформація і документація. Патентні дослідження. Характеристика джерел патентної інформації. Стандарти ВОІВ. Патентно-інформаційні ресурси та їх використання. Патентно-інформаційні ресурси та їх використання	4		1, 2	4
T 2.2	Міжнародне співробітництво в галузі інтелектуальної власності. Діяльність Паризької конвенції з охорони промислової та інтелектуальної власності. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародний центр патентної документації	2		1, 2	2

Всього: М1 – змістових модулів -2

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Модулі, змістовні модулі, навчальні елементи	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ підрозділ
М 1	Патентознавство	18	4	1, 2	
ЗМ 1	Система інтелектуальної власності	12		1, 2	
П 1.1	Поняття про систему інтелектуальної власності	2		1, 2	1,4
П 1.2	Правова охорона винаходів (корисних моделей.)	2		1, 2	6
П 1.3	Оформлення заявки на винахід (корисну модель).	2		1, 2	7
П 1.4	Правова охорона промислових зразків.	2		1, 2	8
П 1.5	Правова охорона знаків для товарів і послуг.	2		1, 2	9
П 1.6	Ліцензування і передача технологій.	2		1, 2	14
ЗМ2	Система патентної інформації.	6		1, 2	
П 2.1	Патентна інформація і документація. Патентні дослідження.	4		1, 2	4
П 2.2	Міжнародне співробітництво в галузі інтелектуальної власності.	2		1, 2	2

3.4 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифр	Модулі, змістовні модулі, навчальні елементи	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ підрозділ
М 1	Патентознавство	18	4	1, 2	
ЗМ 1	Система інтелектуальної власності	12		1, 2	
П 1.1	Поняття про систему інтелектуальної власності	2		1, 2	1,4
П 1.2	Правова охорона винаходів (корисних моделей.)	2		1, 2	6
П 1.3	Оформлення заявки на винахід (корисну модель).	2		1, 2	7
П 1.4	Правова охорона промислових зразків.	2		1, 2	8
П 1.5	Правова охорона знаків для товарів і послуг.	2		1, 2	9
П 1.6	Ліцензування і передача технологій.	2		1, 2	14
ЗМ2	Система патентної інформації.	6		1, 2	
П 2.1	Патентна інформація і документація. Патентні дослідження.	4		1, 2	4
П 2.2	Міжнародне співробітництво в галузі інтелектуальної власності.	2		1, 2	2

Індивідуальні завдання студента наведено у таблиці 5

Шифр	Модулі, змістовні модулі, навчальні елементи	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ підрозділ
М 1	Патентознавство	28	4	2	
ЗМ 1	Система інтелектуальної власності	20		2	
П 1.1	Авторське право в мережі Інтернет Історія винахідницької діяльності	6		2	
П 1.3	Оформлення заявки на винахід (корисну модель).	8		2	
П 1.5	Розробка та оформлення знаку для товарів і послуг.	6		2	
ЗМ2	Система патентної інформації.	8		2	
П 2.2	Міжнародне співробітництво в галузі інтелектуальної власності.	8		2	

Інші види самостійної роботи та загальний її баланс характеризує таблиця 1.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Демчина Л. І. Патентознавство: курс лекцій для студентів спеціальності «документознавство та інформаційна діяльність». Івано-Франківськ: Факел, 2007. 98 с.
2. Демчина Л.І. Патентознавство: методичні вказівки для студентів спеціальності «документознавство та інформаційна діяльність». Івано-Франківськ: Факел, 2009. 24 с.
3. Інтелектуальна власність: Словник-довідник. У 2 т. За ред. О. Д. Святоцького. Київ, 1999
Т. 1: Авторське право і суміжні права. 356 с.
Т. 2: Промислова власність. 272 с.
4. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: навч. посіб. К: Кондор, 2005. 425 с.

3.2 Додаткова література

1. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 01.06.2000. Режим доступу // <https://ips.ligazakon.net/document/view/t001771>
2. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 01.07. 1994. Режим доступу // <https://ips.ligazakon.net/document/view/t001771>
3. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 01.07.1994. Режим доступу // <https://ips.ligazakon.net/document/view/t001771>
4. Азимов Г. Н. Основи патентного права України. Харків, 1994. 265 с.
5. Ніколаєнко Т. І., Добринін Р. П., Минайло Л. А. Винахід. К.: Ін. Юре, 1999. 136 с.
6. Дахно І. І. Патентно-ліцензійна робота. К., 1996. 176 с.
7. Крайнев П. П., Роботягова А. І., Дятлик І. І. Патентування винаходів в Україні. К.: Ін. Юре, 2000. 340 с.
8. Кузнецов Ю.М. Основи патентоведення і авторського права. К., 1998. 156 с.

9. Патентні дослідження: метод. рекомендації / За ред. В. Петрова. К.: Ін. Юре, 1999. 264 с.
10. Патентування винаходів в іноземних державах: практ. посіб. К., 1999. 121 с.

4.3 Література та методичне забезпечення практичних занять

4. Демчина Л. І. Патентознавство: курс лекцій для студентів спеціальності «документознавство та інформаційна діяльність». Івано-Франківськ: Факел, 2007. 98 с.
5. Демчина Л.І. Патентознавство: методичні вказівки для студентів спеціальності «документознавство та інформаційна діяльність». Івано-Франківськ: Факел, 2009. 24 с.

4.5 Література та методичне забезпечення самостійної роботи

1. Демчина Л. І. Патентознавство: курс лекцій для студентів спеціальності «документознавство та інформаційна діяльність». Івано-Франківськ: Факел, 2007. 98 с.
2. Демчина Л.І. Патентознавство: методичні вказівки для студентів спеціальності «документознавство та інформаційна діяльність». Івано-Франківськ: Факел, 2009. 24 с.

5 ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні і вивченні дисципліни «Патентознавство» використовуються такі методи навчання, як: МН 1.1 – лекція; МН 1.2 – розповідь-пояснення; МН 1.3 – бесіда; МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи; МН 3.4 – практичні роботи; МН 7 – аналітичний; МН8 – синтетичний МН20.3 – мозковий штурм

6 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Допуск до складання заліку з дисципліни «Патентознавство» відбувається після виконання усіх видів робіт та завдань відповідно до робочої програми та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Відпрацювання пропущених занять здійснюється у відведений для цього час відповідно до графіку проведення консультацій викладачами кафедр документаознавства та інформаційної діяльності.

У разі недотримання академічної доброчесності при виконанні робіт, такі роботи анулюються, а студент повинен ще раз виконати завдання самостійно

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Контроль і оцінювання знань студентів з дисципліни «Патентознавство» здійснюється в наступних формах:

- поточний міжсесійний контроль засвоєння змістових модулів курсу впродовж семестру (МФО 4 – поточний контроль; МФО 5 – усний контроль; МФО 6 – письмовий контроль МФО 8 – тестовий контроль);

- сесійний семестровий контроль по завершенні семестру під час заліково-екзаменаційної сесії (МФО 3 – диференційований залік).

Схема нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни «Патентознавство» наведено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Патентознавство»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	30
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	20
Контроль умінь при написанні та захисті реферату	10
Контроль практичних умінь	40
Усього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

